

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177	Polletna naročnina L 1.750
PODUREDNIŠTVO:	Letna naročnina L 3.500
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646	Letna inozemstvo L 4.500
	Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXV. - Štev. 44 (1276)

Gorica - četrtek, 8. novembra 1973 - Trst

Posamezna številka L 80

Skrivljena skrb za zamejske Slovence

Ko je pred kakim letom ljubljanski dnevnik »Delo« naznanil, da bo o zamejstvu poročal vsaj trikrat na teden, nas je ta zavzetost matične domovine za vprašanja zamejstva gotovo razveselila. Toda ostalo je samo pri obljubi. Ohranila pa se je v »Delu« vendarle stran: »Naši za mejo«, peta ali sedma stran v nedeljski izdaji. Bolje kot ničesar, in tudi če so poročila ideološko enostranska, še zmeraj bolje kot ničesar.

RADI BI SE NAS ZNEBILI

Seveda ta »bolje« še zdaleč ne pomeni, da je pozornost matične domovine do ločenih delov narodne skupnosti pravilno uravnana. Mi ne pristajamo v neke ideološke razloge naprednosti, zaradi katerih se podpira vključevanje slovenskih ljudi v formalno »napredne« tuje stranke, kjer naj bi se potujčili, kar je samo po sebi nenapredno.

Vedno močnejši postaja sum, da je ideologija matične domovine v odnosu do zamejstva samo pretveza, za katero se skriva pravi namen matice, da bi zamejsko slovenstvo v doglednem času izginilo. Ko ga več ne bo, si bo moglo jugoslovansko »bratstvo in enotnost« v Sloveniji slovensko ime v celoti podrediti. Že danes se v slovenski Ljubljani ne more nihče od tistih, ki imajo nekoliko pomembnejši položaj, odkrito izjavljati za slovensko narodnost. Ne bodo ga obtožili nacionalizma, ker bi kaj takega vzbudilo preveč pozornosti, toda na tihem ga bodo odstranili s položaja.

In mar je res samo naključje, da je Beograd izgubil z Dunajem in Rimom vse diplomatske bitke ob odprtih vprašanjih slovenskega zamejstva, začeni z letom 1920 ali 1945, dasi je imel na svoji strani vse mednarodne pogodbe, v dunajskem primeru celo samo avstrijsko državno pogodbo?

Ako je jugoslovansko bratstvo in enotnost samo kulisla nekemu poenotenju, »napredna« ideologija pa razlog vključevanja zamejskih Slovencev v tuje stranke, potem dvomimo, da so tako bratstvo, enotnost in naprednost pravilno zastavljeni.

VSE PO PARTIJSKIH NAVODILIH

V Jugoslaviji so resničen zakon le sklepi oziroma navodila Zveze komunistov, ki prihajajo po liniji iz partije v celice v slehernem podjetju in društvu. Kaj drugi zakoni veljajo, nam pove primer, da celo sklep zveznega ustavnega sodišča ni mogel prisiliti beograjske zavarovalnice, da bi vrnila kapital bivšega državnega zavarovalnega zavoda republikam. In danes niti sama ustava, ki zagotavlja svobodo veroizpovedi, ne more preprečiti zaostritve protiverske vzgoje v šolah in pritiska na verne šolnike.

Ob vsem tem je še najmanj upravičeno razglašati jugoslovanske republike kot samostojne države, ko si nihče ne more predstavljati, koliko naj republike odločajo v skladu s svojimi narodnostnimi, kulturnimi in gospodarskimi danostmi.

Ako bi pri vsej državnosti republike Slovenije tudi spregledali vso gospodarsko neurejenost in stanovanjsko stisko, vse pomanjkanje otroškega varstva in nizko rodnost pri slovenskem narodu, ki je (glej čudo) pri vsej večni propagandi o majhnosti in o tem, da nas bodo pograbili Nemci ali Italijani, naenkrat dovolj velik, da mora prenašati trikrat večje obdavčenje od drugih ter vsa gospodarska in investicijska zastopavanja, si le ne moremo predstavljati, da bi zavajanje slovenskega zamejstva v potujčevanje moglo biti v korist slovenski državnosti.

PREIZKUSNI KAMEN ZA MATIČNO DOMOVINO

V zamejstvu so neki krogi, ki bi si radi pridobili zasluge s tem, da vsako kritično misel o matični domovini takoj napadajo kot protijugoslovansko. Res pa je ravno

nasprotno: skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti se ne more graditi samo na podlagi upoštevanja razvoja vsakega od njih, pri čemer ne gre za nekakšen ozemeljski okvir, ampak za narodnokulturne vrednote, za uresničenje domovine v vseh ločenih delih posameznega naroda.

Ako pa bi se izkazalo, da se hoče za kulisami doseči neko poenotenje s tem, da se izloči zamejstvo kot narodni del, bi bila naložba prevelika tudi za uresničenje kakršne koli bratske skupnosti.

Zaradi tega je danes pisanje in poročanje matičnih listov o zamejstvu ter sploh matična in jugoslovanska zavzetost zanj pravi preizkusni kamen za matično Slovenijo. Žal je do sedaj ta preizkusni kamen pokazal le eno: režimu v Sloveniji je bliže avstrijski ali italijanski levicari kot demokraciji usmerjen in krščansko opredeljen zaveden Slovenec v zamejstvu. Zato bomo morali tudi vnaprej, vse kar pride iz Ljubljane in Beograda, sprejemati s skrajno zadržanostjo, preudarnostjo in opreznostjo.

I. S.

Proslava kmečkih puntov v Štivanu

V nedeljo 28. oktobra je bila v Štivanu proslava kmečkih uporov, to je tistega dejanja slovenske zgodovine, ko so se slovenski kmetje uprli v Tolminu, v Štivanu in drugod po Slovenskem, ker niso več mogli prenašati jarma svojih grofov. Proslavo v Štivanu so pripravili Slovenska prosveta iz Trsta, Kulturni krožek Devinštvan in moški pevski zbor »Fantje izpod Grmade«.

Po prvi pesmi Fantov izpod Grmade je navzoče pozdravil predsednik Slovenske prosvete Marij Maver, ki je spomnil, da se ni slovenska zgodovina začela šele večeraj, ampak da je preteklost dolga in težka in da se moramo poglobiti vanjo. Raste iz tistih začetkov, ko smo kot narod menili, da imamo pravico do svojega obstoja. In to je bilo vsaj pred 500 leti ali še prej, ko je dozorela v naših kmetih zavest, da si sami pišejo svojo usodo. Morda so bili najprej poraženi, toda seme svobode je bilo vrženo in je kasneje obrodilo sad.

Potem so Fantje izpod Grmade zapeli še nekaj pesmi lepo in ubrano. Višek je koncert dosegel z Vrabčevu Zdravljico, ki je posebej navdušila vse poslušavce.

Sledila je Franca Jeze izvirna igra »Poslednji pogovor«. Dvorana, ki je neopremljena za gledališke predstave, ni prav nič motila. Režiser Jože Peterlin je usmeril igralce tako, da so povsem naravno prihajali in odhajali z odra in na oder. Zdelo se je vse nepriljudno in posrečeno.

Igralci so zelo dobro rešili svoje vloge. Glavno vlogo v tej predstavi je imel Franko Žerjal, ki je bil vodja zarote in obenem glavni zavlačevalni moment; zarotniki so se namreč razdelili v dva tabora: eni so bili za to, da takoj udarijo, drugi pa bi hoteli prepričati cesarja in grofe, da imajo oni prav. Franko Žerjal je svojo vlogo izpeljal z velikim poslušom za dejanje. Z njim je bil morda še kmet Ivo Sosič, a drugi so bili za to, da takoj udarijo. Sosič je zaigral preudarnega in umirjenega človeka, zelo treznega in globokega v glasu.

Druga skupina je bil Lapajna Danila Pertota, Kobal Pavla Ugrina in Gradnik Danita Žerjala. Ti bi udarili nepremišljeno in njihova igra je žela odobravanje pri ljudeh. Kot nekaj lirski okvir je dal predstaviti Simonov sin Franc Marjana Kravosa in Marija Erike Scheimerjeve, ki sta odigrala ljubezenske prizore zelo posrečeno, ne pretirano, a odgovarjajoče za tisti čas. Dobro se je uveljavil tudi stražar Marko Kandut.

To so bili sorazmerno mladi igralci, ki pa so zelo naravno in zelo toplo zaigrali to zgodovinsko igro. Slovenski oder je do-

Ne rakete in ne bombniki in ne oklepniki pa tudi ne pogum Izraelcev ali množična sila Arabcev ne bodo odločili četrte izraelsko-arabske vojne. Vsak dan postaja jasneje, da bo končni zmagovalec v tem spopadu petrolej. Tega pa imajo Arabci.

Arabski kralj Feisal, vladar z nafto najbogatejše dežele, je uradno odprl novo fronto, na kateri se je začela silna bitka za petrolej, ko je v četrtek 11. oktobra v osebni poslanici predsedniku ZDA Nixonu zapisal: »Če bodo ZDA še naprej podpirale Izrael z orožjem, bo nafta prenehala teči na Zahod.«

VSE ZAVISI OD NAFTE

Res je sicer Sev. Amerika še najmanj odvisna od arabskega petroleja in ga z Bližnjega vzhoda uvaža šele nekaj let, res je pa tudi,

da trenutno uvozi že 33 % za svojo industrijo potrebne nafte.

Zahodnoevropske države, med njimi Italija ter visoko industrializirana Japonska pa sploh ne bi mogle industrijsko obstati, če bi se ustavil dotok nafte, ki leži pod arabskim puščavskim peskom.

Nafta ni potrebna samo za izdelavo bencina in za razne stroje ali za kurjavo, temveč jo vedno bolj uporabljajo tudi kot kurivo v termoelektrarnah, to se pravi v elektrarnah, ki niso na vodni, temveč na toplotni pogon. Če zmanjka nafte, bodo termoelektrarne prenehale delovati in takoj bo nastalo pomanjkanje elektrike.

Nemčija je svoj čas svoje termoelektrarne oskrbovala s premogom, ki ji ga še danes ne manjka. Ker pa je bil premog mnogo dražji kot nafta, je opustila premogovne rudnike. Danes plačuje za to preusmeritev visoko ceno: nad 50 % nafte prihaja iz arabskih dežel. Če ta nafta preneha, se bo njeno gospodarstvo nevarno zamajalo.

GOVORICA ŠTEVILK

Pred sto leti so začeli nafto prvič uporabljati v industrijske namene. Leta 1950 je svetovna poraba dosegla milijardo (tisoč milijonov) ton surove nafte. Lani je ta številka prešla 2 milijardi 600 tisoč ton. Nafta je postala dragocenost, pravo črno zlato, ki jo je treba dobro plačati in vse bolj gospodarno uporabljati.

Pri tem je arabska nafta še najbolj dosegljiva in obilna v svojih zalogah. To povedo jasno tudi številke. Lani so v Sev. Ameriki, Venezueli in v ostalih deželah Latinske Amerike pridelali 864 milijonov ton nafte, v Sovjetski zvezi 416 milijonov, na Daljnem vzhodu (Indonezija in Indokina) 139 milijonov, medtem ko so na Bližnjem vzhodu in v nekaterih deželah Afrike (Libija, Alžirija in Nigerija) načrpali 1.177 milijonov ton.

Nihče torej ne more biti brezbrizen do arabskih držav, ki so daleč največji proizvajalec nafte. In kar je še hujše: nihče drug je nima na zalogi. ZDA jo morajo celo uvažati, Sovjetska zveza za nima dosti volje, da bi jo izvažala. Trenutno pošilja iz države komaj 54 milijonov ton.

Za slovensko-nemško sožitje na Koroškem

narodnosti v koroški Cerkvi ob čuvanju njune samostojnosti navajati k harmoničnemu sožitju.

Clani odbora so z nemške strani: dr. Ernst Waldstein-Wartenberg, dr. Aripand Thurn-Valsassina in dekan Johan Walcher, od slovenske strani pa: dr. Valentin Inzko, dekan dr. Janez Hornböck in dr. Vinko Zwitter. Svojo nalogo bodo vršili tako, da bodo z razsojanjem skušali reševati težave ob različnih mnenjih in stališčih, še bolj pa s temeljitim obveščanjem in izobrazbo ter zlasti z gojitvijo medsebojnega zaupanja in razumevanja. Temu škofijskemu odboru podobno bodo v kratkem tudi ustanovljeni dekanjski odbori na dvojezičnem ozemlju.

Tako naj bi skušali na cerkvenem področju hoditi pot, po kateri bi se naj verniki obeh narodnosti skupaj trudili odstranjevati napetosti in spremeniti dosedanja nasprotja in odtujenost v krščansko sožitje. Uspehi ob tem prizadevanju bodo imeli gotovo dober odmev tudi na področju javnega življenja.

NAFTA JE POSTALA POLITIČEN DEJAVNIK

Zadnji judovsko-arabski spopad je pokazal vso nemoč zahodnoevropskih držav, ko gre za oskrbo z nafto. Da se ne bi zamerile arabskim vladam, so vse članice Atlantske zveze razen Portugalske in Nizozemske pustile ZDA na cedilu, ko se je Nixon odločil, da bo začel pošiljati Izraelcem orožje. Druga za drugo so Amerikancem prepovedale, da bi z njih ozemlja oskrbovali Izraelce z vojnimi potrebščinami. Medtem ko so ruske bojne ladje lahko mirno plule skozi Dardanele, Sev. Amerika iz svojih oporišč v Turčiji ni smela poslati Izraelcem pomoči. Enako so postopale Grčija, Španija, Italija in Zahodna Nemčija.

Zahodna Evropa ima naftnih zalog komaj za dva meseca. Italijanske termoelektrarne imajo zalog komaj za 30 dni. V deželah Evropske gospodarske skupnosti proizvedejo termoelektrarne na nafto skoraj polovico vse električne energije.

Arabski vladarji in predsedniki arabskih republik sedaj sestavljajo »črni seznam« vseh držav, ki niso prijateljice Arabcev. Ni še gotovo, kam bodo vpisali Italijo in Zahodno Nemčijo. Brez skrbi je lahko edinole Francija, kateri je že De Gaulle zagotovil naklonjenost arabskih držav.

Na črni listi sta že Sev. Amerika in Nizozemska. Za slednjo je položaj posebno kritičen. Kot članica Evropske gospodarske skupnosti se je obrnila na ostale članice, naj ji pomagajo, pa je njen poziv naletel na hladen sprejem. Temu se ni čuditi: vsaka članica je sedaj zaskrbljena za usodo svojega gospodarstva in se ne bi rada zamerila arabskim bogatašem.

Medtem so se v ponedeljek 5. novembra zbrali na konferenci v Kuvajtu arabski ministri za petrolej in sklenili, naj se takoj zmanjša proizvodnja nafte za eno četrtino. To zmanjšanje naj bi veljalo predvsem za zahodne države, medtem pa naj bi države socialističnega bloka še naprej prejemale nafto v dosedanjem obsegu.

V Zahodni Nemčiji so močno zaskrbljeni, saj je polovica nafte prihajala iz Nizozemske, kjer so velike čistilnice. Nemška kemična in avtomobilska industrija potrebuje več kot 40 % uvoženega petroleja ter zaposluje tri milijone delavcev.

V luči razvoja bitke za petrolej se vedno bolj kaže želja vseh prizadetih držav, da se mir na Bližnjem vzhodu čimprej sklene, čeprav na škodo Izraela. Petrolej je pač kri naše civilizacije, ki ga bo vsaj še 15 let silno potrebovala. Potem bo morda že na voljo atomska energija. Do takrat pa je treba vzdržati in kazati prijazen obraz Arabcem.

V vsakem primeru, naj zmaga Izraelci ali Arabci, bo v bodočih mesecih in letih glavni udeleženec in odločilni dejavnik na vseh mednarodnih zborovanjih in srečanjih ministrov petrolej. Postal bo najbolj učinkovito orožje arabskih držav, pred katerimi bodo klečale plazile največje gospodarske sile Zahoda in na kolenih molile črne ga Moloha. V takem vzdušju se bo zgodilo marsikaj, kar ne bo v čast politikom in ne v skladu z moralnimi načeli.

Pismo slovenskega rojaka iz Čila Revija „Zaliv“ in pisatelj Boris Pahor

Grški polkovniki so se umaknili v ozadje; o Francu se le malo govori; celo o portugalskem nasilju v njih kolonijah ni dosti čuti; danes se piše predvsem o »fašistični« vojški diktaturi v Čilu.

Pri tem je značilno, da je vse pisanje zelo enostransko usmerjeno; nelevičarski tisk slepo sledi levičarski propagandi in tolče po vojaški vladi. Le redki časopisi so, ki si upajo iznesti dejstva ter tako prikažejo čilsko narodno tragedijo v drugi luči, ki pa seveda ne sovpadajo z rdečimi žarometi.

Naš list noče biti del rdečega orkestra. Ker že dnevno časopisje, spremljano od revijalnega tiska, samo enostransko poroča o dogodkih v Čilu, objavljamo danes pismo slovenskega rojaka, ki preko 25 let živi v Čilu. Od blizu je mogel spremljati razvoj dogodkov, zato zasluži vsaj toliko vero kot tisti časnikarji, ki vedo o novih vojaških oblasteh povedati le slabo.

Ker omenjeni rojak naš list pozna in ker je opazil, kako izkrivljeno se piše o Čilu, nam je poslal poseben dopis z željo, da ga objavimo. To radi storimo, da bodo naši bralci slišali o čilskih dogodkih tudi drugo plat zvona.

Brez dvoma pomeni torek 11. septembra za čilsko ljudstvo važen datum. Ta dan so se namreč dvignile vse oborožene sile proti nezakoniti vladi marksista Allendeja. Zavestno sem zapisal »nezakoniti«, ker je vlada v teku treh let, ko je bila na oblasti, zaradi številnih nezakonitih dejanj, ki jih je storila, postala nezakonita.

Vojška je mogla nastopiti, ker je vedela, da je imela za ta korak za seboj ogromno večino čilskega naroda. Ta je naravnost željno čakal na trenutek vojaškega nastopa. Že od samega začetka je bila Allendejeva vlada v manjšini, saj je na državno-zbornih volitvah za Allendeja glasovalo le 37 % volivcev. Kasneje se pa je nezadovoljnost prebivalstva še povečala zaradi popolnega gospodarskega poloma.

Ameriški dolar je uradno veljal 47 eskudov, na črni borzi si ga pa moral kupiti

za 2.500 eskudov. Če računamo v tem razmerju, je bila v Čilu zadnje čase pred Allendejevim padcem povprečna mesečna plača 2 dolarja, tj. 1.150 lir. Vožnja od Temuca do čilske prestolnice Santiaga (800 km) je stala 2.500 eskudov, torej en dolar (575 lir)! Televizijski aparat si mogel dobiti za 50 dolarjev, tj. 28.750 lir, seveda le na črni borzi. Na črni borzi se je sploh dalo vse dobiti, medtem ko je bilo videti pred trgovinami dolge vrste ljudi, da bi si nakupili najbolj enostavne reči, pa je še teh dostikrat zmanjkalo.

Pomanjkanje živil je povzročilo predvsem zmanjšanje poljedelske storilnosti. Lani so v Čilu pridelali tretjino manj žita kot prej. Veleposredstva je večinoma že prejšnja demokratična vlada razdelila med najemnike in delavce; pod Allendejem pa so kmečki delavci ostala kar nasilno zasidli. Vsak je hotel le plačo, delati pa čim manj. Postali so oblastni, tako da se jih nihče ni več upal priganjati na delo.

Tudi delavci so bili v večini proti Allendeju, kajti z raznimi podržavljenji je kupna moč denarja postala neučinkovita. Zlasti delavci v bakrenih rudnikih, ki jih je Allende podržavil in ki tvorijo 80 % vsega čilskega izvoza, so bili zelo prizadeti, kajti Amerikanci, ki so prej upravljali te rudnike, so jih plačevali v dolarjih, potem pa so se morali zadovoljiti z revnimi eskudi.

Na drugi strani so se razne levičarske borbene skupine pripravljale z vednostjo vlade na državni udar in nasilni prevzem oblasti. V okraju Cura Cautin, ki sega proti andski veri in argentinski meji, so imeli levičarski gverilci kar celo vas barak. Kakih 50 oseb se je tam šolalo in vadilo z najmodernejšim orožjem.

Po nastopu vojske je bilo najdeno toliko orožja, da bi se dalo z njim oborožiti 20.000 vojakov. In vendar je ostalo še vedno dosti orožja, ki ga vojaki kar naprej iščejo in odkrivajo.

Rdeči udar naj bi bil izveden letos 17. septembra, en dan pred čilskim državnim praznikom. Tisti dan so vojašnice skoro prazne, ker je večina čet na večbalskih, kjer se pripravljajo na vojaško parado ob državnem prazniku. Zasedi vojašnice 17. septembra in se polastiti orožja v skladiščih ne bi bilo težko, saj bi ostale skoro brez vojaštva.

Trditve, da so bile nekatere tuje države, predvsem Sev. Amerika, vpletene v vojaški udar, je otročje smešna. To ni bilo prav nič potrebno, saj je bilo vsega konec v nekaj urah. Nikjer ni bilo resnega odpora ali podpore Allendeju, čeprav so on in njegovi marksistični teoretiki bili o tem zelo prepričani. Zgodilo se je nasprotno. Delavci so ostali doma, ko jih je Allende pozval, naj ga pridejo braniti, v najbolj kritičnem trenutku pa so ga zapustili celo njegovi najožji sodelavci in osebna straža.

Ogromna večina prebivalstva je videla v vojaški vstaji odrešenje in se veseli nastale spremembe. Seveda s tem gverilci še niso izločeni. Če jih vojaki ali orožniki zalotijo z orožjem v roki in se ti pri tem branijo, so na mestu ustreljeni. Vem, da to povzroča v levičarskih krogih in med demokratičnimi vrstami po svetu ogorčenje, ki pa bi bilo veliko bolj pristno, če bi se obrnilo tudi na kubansko diktaturo, sovjetska kazenska razburljena in preganjana ruskih razumnikov, kar pa je v levičarskem jeziku že »instrumentalizacija« politike.

Ljudje kar tekmujejo, kdo bo več dal za obnovo zavoženega gospodarstva. V banke prinašajo zlatino, dragocene predmete, zlasti pa denar v »Sklad za obnovo domovine«. Težak je položaj zlasti v podržavljenih podjetjih. Treba bo mnogo sposobnosti in potrebna bo daljša doba, da se bo gospodarstvo od Allendejevega socialističnega poskusa spet opomoglo.

Seveda je bil vojaški podvig hud udarec za mednarodni komunizem. To priča zlasti ogorčeno in dostikrat histerično pisanje levičarskih listov, pa tudi reakcija komunističnih držav, ki so druga za drugo, pričeni s Sovjetsko zvezo, kateri je seveda kot veren oproda sledila tudi Jugoslavija, čeprav trdi, da je neuvrščena, prekinile diplomatske odnose z novo čilsko vlado.

Da so se mogli Čilenci pravočasno otresti grozečega rdečega okovja in jih ni zadel usoda Madžarske ali Češkoslovaške, se imajo zahvaliti svojemu zemljepisnemu položaju. Če bi imeli na svojih mejah sovjetske čete, bi danes 10 % čilskih komunistov in njih sopotnikov tlačilo večino čilskega naroda. Tako pa so se sami Čilenci brez zunanje pomoči rešili komunistične diktature. Tudi poljski, češki, slovaški, madžarski in drugi zasužnjeni narodi v vzhodni Evropi bi se že zdavnaj osvobodili rdečega jarma, če bi bili tako daleč od Rusije kot je Čile.

Med slovenskimi revijami je trenutno najbolj branjena vredna tržaška revija »Zaliv«, ker je med vsemi najbolj žilava. To dokazuje že njeno redno izhajanje. Zdaj je izšel zvezek 42/43, tretji v tem letu. Izšel bo še eden. Se bolj kot redno izhajanje dokazuje njeno žilavost vsebina. Po vsebini je revija jasno opredeljena v zagovarjanje slovenske narodne biti. Menim, da nismo še imeli revije, ki bi bila tako premočrtno posvečena zagovarjanju slovenske narodne misli. V tem oziru moramo občudovati pogum brez kompromisov, ki ga kažejo uredniki in sodruidniki, med njimi zlasti Boris Pahor.

O tem slednjem moramo reči, da nima zavezanega jezika, kadar gre za slovenstvo. Neizprosno je do vsakogar, ko je treba pokazati na njegov odnos do slovenske ideje. Pri tem je trpek tudi do nosilcev oblasti v Sloveniji in do komunistične partije v zavesti, da je na njih danes največja odgovornost za obstoj slovenskega naroda. Ko pa vidi, da se te odgovornosti ne zavedajo ali da jo hote obidejo, je njegova kritika ostra brez prizanašanja. Tako npr. piše v šte. 40/41:

V ljubljanskem Delu članek z naslovom Portret tedna. Humanizem na kvadrat. Govor je o novem predsedniku Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Ko sem prebral tisto hozano, sem si zapisal samo to: V tipkopisu po nedolžnem obsojenega komunista berem, da je po enajstih letih zapora (pet in pol letih izolacije) zbolel in prosil, da bi ga izpustili. Tedanji sekretar za notranje zadeve je odgovoril ženi nedolžnega obsojenca: »Dokler bo zahteval obnovo procesa, o izpustu ni govora.« Nedolžni obsojenec, nekdanji dachauski jetnik, je nazadnje podpisal; tako je lahko zapustil zapor. Po 11 letih, 2 mesecih in 16 dneh. Tedanji sekretar za notranje za-

deve je sedanji predsednik Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. (Stran 150, 151).

Pisatelj Odiseja pri jamboru, ki spada v tisto generacijo Primorcev, ki nam je dala Bidovca in tovariše v prvem tržaškem procesu, pa Simona Kosa in tovariše v drugem tržaškem procesu, ne zataji samega sebe. Zato gleda kritično tudi na našo preteklost. V isti številki Zaliva ima tudi naslednje razmišljanje:

Boris Kidrič (iz izbranih spisov v Besedi).

»Petokolonska reakcija, ki so ji načelovali Natlačen, Ehrlich, Pucelj in drugi izdajalci prekletega imena, se je trudila zavreti osvobodilno gibanje med srednjimi sloji. Zato je prikazovala OF kot izrazito komunistično tvorbo, vse sodelavce KPS pa kot ljudi, ki jim bo KPS pripravila usodo Kerenškega.«

Prekleti reakcionarji so trdili, kako bo partija vse nepartijske fagocitirala (požrla), kakor je ruska Kerenškega. Ko so to trdili, so žal bili daljnovidni, Kidriču navkljub. Saj je povojni čas dokazal, da je bilo zmotno upati v moderni socializem na Slovenskem. (Zadnji razpleti po Titovem pismu to še bolj potrjujejo). Reakcija je res grešila, ker ni razumela zgodovinskega trenutka in ni zaslužila pomena narodnega upora. Nič manj pa ni grešila komunistična partija, ki ni dopuščala nobene druge variante upora razen tistega, ki ga je hotela ona voditi. Zato je docela jasno, da ji ni šlo za vstajo slovenskega naroda, ampak za revolucijo. Za dosego le-te pa se je poslužila narodne zavesti, ki je tlela pod pepelom stoletne zavrženosti. (Stran 145/46).

Če hoče kdo čistega vina o naši slovenski stvarnosti, ga bo dobil v Zalivu, ki izhaja v Trstu, in nikakor ne v kaki reviji

iz Slovenije. Tam rešujejo svetovne probleme, slovenstvo jim pa ni mar, posebno ne komunistom. V precejšnji meri velja to tudi za sedanje nerežijske publikacije v domovini. Borisu Pahorju, ki je letos obhajal 60-letnico rojstva, in reviji Zaliv želimo še dolgo življenje in plodno delo za rast slovenske misli in v zamejstvu in v Sloveniji.

(r+r)

Jesenske lučke 1973

Rdeče zvezde v Gonarsu

Znova je jesen tu. Na grobovih smo prižgali lučke. Na žalost moramo letos prvo jesensko lučko prižgati na pokopališču v Gonarsu, na grobovih tamkaj umrlih internirancev. Jugoslovanske državne oblasti so se domenile z italijanskimi, da postavijo na pokopališču v Gonarsu poseben mavzolej v spomin žrtvam, ki so v Gonarsu umrle in so tam pokopane. Mavzolej je v gradnji, rajne so pa že odkopali in njih posmrtno ostanke shranili v posebne kovinske žare — na vsako žaro pa so pripelili rdečo zvezdo. Žare čakajo sedaj v pokopališčni kapelici, da jih položijo v mavzolej, ko bo končan.

Kakšne občutke vzbujajo te žare v človeku, ko stopi v kapelico, je opisal neki naš sodelavec, ki je obiskal Gonars v teh dneh.

Če stopiš v kapelico sredi pokopališča, kjer so v malih rakvah posmrtni ostanke medvojnih slovenskih in hrvaških internirancev, se težko pripraviš k molitvi. Pretresen si ob pogledu na tiste tragične zabojčke in ob misli na življenje, ki jih ni več. Hkrati pa ne verjameš svojim očem: na vsaki krsti je poleg imena pokojnika tudi velika rdeča zvezda.

To bi ne bilo nič nenavadnega, če bi bili na pokopališču skofcevec, komсомолец ali bojevnikov kake proletarske udarne brigade. Vsakdo ima pravico do svojega ideala in njegovega simbola, seveda tudi po smrti. Prav tako pa ima vsakdo pravico, da se ga onstran tega življenja pusti pri miru. Zlasti pa kulturen človek ne bo pokojniku obesil pečata, ki ga v življenju ni imel in ga je morda celo odklanjal.

V Gonarsu je bilo med vojno interniranih skoraj osem tisoč ljudi VSEH PREPRICANI. Tudi vernikov, ki so po nekaterih barakah vsak večer skupno molili rožni venci. In seveda tudi komunistov. Niso pa bili tam SAMO komunisti.

Kdo si je torej prevzel odgovornost za neverjetno dejanje, da je na vse one uboge krste pritiskal rdečo zvezdo in s tem znak KOMUNISTIČNEGA LASTNISTVA nad vsemi pokojniki? Kdo je oni napredni humanist, ki ima o pieteti do pokojnikov manj pojma kot najprimitivnejše plemo v kaki izgubljeni džungli?

Kdor bi hotel ugovarjati, češ da rdeča zvezda ni simbol komunizma, marveč medvojni simbol odpora, naj si poišče občinstvo, ki v dobri ali slabi veri kaj takega verjame. Obrne naj se na tiste preproste ljudi, ki ne vedo ali nočejo vedeti, da so se Slovenci borili proti okupatorju tudi pod drugimi simboli.

Rdeča zvezda, ki bi sama po sebi lahko bila le simbol nekega nazora oziroma neke ideologije, ima v specifičnem slovenskem primeru čisto poseben pomen. Prišla je iz Stalinove dežele in uvedli so jo ljudje, ki so bili pri nas njegovi mračni »vršilci dolžnosti«. Ljudje, ki so spontani domovinski boj slovenskega naroda »aktivizirali« in ga speljali v svoj lasten boj za oblast. Kakšna tehnika je spremljala ta boj, vedo vsi, ki so ostali pri življenju; mrtvi pa še toliko bolj. Rdečo zvezdo je nosilo na svojih partizanskih čepicah na tisoče idealistov in poštenjakov posebno na Primorskem. Ti pa so se prekasno zavedeli, kaj in kdo se v resnici skriva za peterokraki simbolom. Zadnjim optimistom je leto 1945 prineslo dokončno spoznanje.

Slovenski osvobodilni boj se je tragično zaključil v prevari, krvi in diktaturi manjšine. Rdeča zvezda, ki je prišla »z Dona, z Volge in z Urala«, kot poje partizanska pesem prav o tem simbolu, zato ni nekaj svetlega. Preveč tesno je povezana s ciničnim računom, ki je Slovencem na pragu evropske svobode prinesel nekaj, zaradi česar večina njih gotovo ni šla v boj.

Na tistih ubogih krstah v Gonarsu pa je še nekaj drugega: svojevrstno spričevalo za sistem, ki baje gradi nove ljudi in si lasti izključno pravico celo nad mrtvimi.

T.S.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Vrsta novih grobov

Smrtna žetev med našimi ljudmi v Gorici je bila zadnja dva tedna res obilna.

V petek 26. oktobra je umrl v goriški bolnišnici France Kamenšek. Živel je v ulici Etna z ženo Olgo, sestro msgr. Bavdaža, ki mu je dolga leta požrtvovalno stregla, ker je bil težak invalid in je izza mladih let slep. Pokopali so ga na pokopališču v Pevmi. Ženi Olgi in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje.

V ponedeljek 29. oktobra sta bila na goriškem pokopališču kar dva pogreba naših ljudi. Prvi je bil pogreb 87-letne Ane Jakopič, doma iz Avč, ki pa je dolga leta živela v Gorici skupaj z dvema sestrami. Zadnja leta je živela v hiši sester Čudodelne svetinje, kjer se je bila naselila.

Takoj za tem pogrebom so iz videmske bolnišnice, kjer je umrla za možgansko kapjo, pripeljali razmeroma mlado ženo Zoro Dovgan, poročeno Tallandini. V pokopališčni kapeli je bila najprej pogrebna maša, nato so pokojnico položili v grobnico, kjer počivajo starši. Pokojna Zora je bila iz zavedne krščanske Dovganove družine, ki ima svoj dom v ulici Arcadi v Gorici. Njihova mama je bila sestra starejšega msgr. Kjudra in teta msgr. Albina Kjudra. Zorina sestra Mila je bila učiteljica, ki je vse svoje moči do upokojitve posvetila našim slovenskim otrokom. Pokojna Zora zapušča moža, sina in hčer, oba že visokošolca, ter sestro Stano v Trstu. Vsem domačim, zlasti gdč. Mili Dovgan naše iskreno sožalje.

Zadnji dan oktobra je odšla k Bogu Ana Valentinčič, ki je letos v januarju dočakala že 90. leto. Rodila se je v Gorici in že zelo zgodaj prišla k stricu msgr. Ignaciju Valentinčiču za gospodinjo. Ostala je pri njem do njegove smrti, nato pa živela z nečakinjo Angelo, ki je zanjo požrtvovalno skrbela. Dokler so ji moči dopuščale, je krasila oltarje v stolni cerkvi, zlasti ji je bila na srcu okrasitev božjega groba. V tem je bila res umetnica in v nobeni goriški cerkvi niso bili oltarji in božji grobi tako okrašeni kot v stolnici. Bolezen je vdano in potrpežljivo prenašala. Večkrat se je morala zateči v bolnišnico, Bog pa ji je dal milost, da je pri polni zavesti prešla še zadnjo popotnico in vdano v Gospodu zaspala.

Vse pokojne bomo ohranili v lepem spominu, preostale domače pa naj Bog potolaži.

Štandrež in rajonske konzulte

Na povabilo prosvetnega društva »Štandrež« je bil v sredo 31. oktobra v prostorih župnijskega doma v Štandrežu sestanek vseh štandreških društev glede rajonskih konzult, ki jih namerava ustanoviti goriška občinska uprava. Prisotni so bili predstavniki PD »Štandrež« in »Oton župančič«, Kmečkega društva ter športnih društev »Juventina« in »Velo«.

Govora je bilo predvsem o štandreški konzultu in o njeni teritorialni omejitvi, zaradi katere je precej nesoglasja v okviru raznih strank. Posebna občinska komisija je zamislila predlog, ki predvideva za štandreško konzulto tri možne variante. Prva vsebuje poleg Štandreža še begunsko naselje in vsa nova ljudska stanovanja na destni strani ceste sv. Mihaela do podvoza v ulici Aquileia; druga varianta je brez begunskega naselja, tretja pa obsega samo štandreško ozemlje.

Vsi prisotni so se zavzeli za tretjo varianto, po kateri naj bi Štandrež imel samostojno rajonsko konzulto in to iz očitnih razlogov: Štandrež je namreč slovenska vas, ima bogato kulturno tradicijo, je samostojna slovenska župnija, bila je samostojna občina, da ne govorimo o gospodarskih, šolskih in drugih problemih, ki so lastni štandreški skupnosti. Pri tem naj še omenimo stalna razlaščenja, ki tako hudo prizadevajo naše kmete. O vsem tem bi zastopniki begunskega naselja verjetno ne imeli kaj dosti povedati.

Ker bodo v rajonskih konzultah zastopana tudi kulturna, športna in gospodarska združenja, so zastopniki vseh štandreških društev sklenili, da se bodo prizadevali in posredovali pri pristojnih organih za ugodno rešitev problema štandreške konzulte in da bodo tudi skupno in odločno nastopili, če zahteve štandreškega prebivalstva ne bodo zadostno upošteevane. V najkrajšem času se bodo društva spet sestala.

Z GORIŠKEGA

Seja občinskega sveta v Sovodnjah

V petek 26. oktobra se je sestel občinski svet v Sovodnjah ter poleg o proračunu razpravljal tudi o seznamu študijskih podpor za leto 1973/74, o prispevku sekciji združenja ANPI za postavitev spomenika padlim na Vrhu v narodnoosvobodilni vojni, o višini posebne dodatne doklade uslužbencem po zakonu z dne 21. julija 1973 ter o prispevku športnemu društvu v Sovodnjah.

Posamezne postavke proračuna je pojasnil občinski tajnik dr. Stefan Bukovec. Pri postavki za šolstvo in kulturo je svetovalec večine Marčelo Devetak vprašal tajnika, če je v postavki zagotovljena večja vsota za prevoz dijakov z Vrha kakor lansko leto. Tako tajnik kot župan Jožef Češut sta mu odgovorila, da bo o tem govorila pod točko »razno« skupaj s pismom, ki so ga poslali starši z Vrha na občinsko upravo.

Svetovalec manjšine Remo Devetak je še vprašal, koliko prejme občinska uprava na trošarini proste cone in če bo zakon o prosti coni podaljšal. Tajnik je odgovoril, da so dobri izgledi za podaljšanje tega zakona, dohodki od trošarine proste cone pa vržejo sovođenski občini okrog 13 milijonov lir. Nato je bil proračun odobren. Izkazuje kar 4,9 milijonov lir prebitka.

Nato je pod točko »razno« prišlo na vrsto pismo, ki so ga poslali starši z Vrha in o katerem je poročal tudi naš list 25. oktobra letos. O tem je stekla vroča debata. Svetovalec Remo Devetak je pribil, da je mali avtobus podjetja Zotter, ki ga je najela sovođenska občina, za prevoz šolskih otrok odločno premajhen.

Nato so nekateri svetovalci kritizirali zahteve vrhovskih svetovalcev, češ da so včasih vsi z Vrha hodili peš in da lahko otrok, ki je v zavodu, ostane tam tudi čez praznik ali nedeljo.

Svetovalci z Vrha so na to odgovorili, da zavod ni nobena vojašnica, pa še od tam gredo vojaki ob praznikih domov. Tudi ni prav, da je še danes Vrh brez vseh prometnih zvez, medtem ko jih prebivalcem drugih vasi v sovođenski občini ne manjka. Če Vrhovci zahtevajo avtobusno zvezo, ne zahtevajo nič preveč.

Ob koncu debate je župan Češut dejal, da je občina pripravljena prevažati enkrat na teden otroke z Vrha, ki bivajo čez teden v zavodih, v Gorico in ob koncu tedna domov.

Vrhovski svetovalci pa so še naprej vztrajali na vsakodnevnem prevozu in so dodali, da se borijo za ta prevoz že nad dve leti. Da bi rešili še enkrat problem tega prevoza, je župan predlagal svetovalcem, naj bi občinski prispevek 30.000 lir, namenjen dijakom, znižali na 25.000 lir. Predlog pa ni prodril.

In zakaj ni prodril? Morda zato, ker se nekaterim svetovalcem ni zdelo pošteno zmanjšati prispevka dijakom, ki ga prejemaajo že od lani in je bil odobren na prejšnji seji. Ali pa so bili proti znižanju tudi zato, ker občinska uprava ne izkazuje kakega deficita, temveč proračun predvideva kar 4,9 milijonov lir prebitka. Zakaj potem štediti ravno pri podpori dijakom?

Občni zbor sindikata slov. šole

V petek 26. oktobra je bil v Kulturnem domu v Trstu 19. redni občni zbor sindikata slovenske šole. Ob začetku so tajnik sindikata prof. Škerlj in referenti za otroške vrtce, osnovne in srednje šole prebrali svoja poročila. Sledile so volitve. Za tajnika je bil potrjen Franc Škerlj, glavni odbor pa sestavljajo še: Elza Antonac, Ivan Cernic, Marija Kacin, Aleksander Krišćak, Zmaga Križmančič, Tatjana Neubauer, Stanko Škrinjar in Marija Uršič. V nadzornem odboru so: Celestina Gulin, Bruno Kralj in Egidij Košuta, v razsodišču Adrijana Lavrenčič, Marcel Petkovšek in Vladimir Turina.

Občni zbor je pooblastil tajništvo, da pošlje predsedniku vlade protestno resolucijo. V njej bo rečeno, da se bo sindikat obrnil na sodišče za človečanske pravice v Strasburgu, če ne bo vlada čimprej rešila vprašanj slovenske šole, ki se vlečejo že dvajset let.

Koncert zboru »Ivo Lola Ribar«

Tretja koncertna sezona Glasbene matice v Trstu se je letos začela z gostovanjem mladinskega mešanega zboru »Ivo Lola Ribar« iz Beograda. Zbor je znan tudi izven meja domovine, saj je dosegel prvo mesto na različnih tekmovanjih.

Na koncertu, ki je bil v četrtek 25. oktobra v Kulturnem domu, je presenetil in navdušil številno občinstvo s svojim sijajnim zvokom in homogenostjo. Zbor se je predstavil z 80 pevci in pevkami pod vodstvom tridesetletnega dirigenta Iva Drazimenića. Spored je obsegal renesančne, duhovne in folklorne skladbe, navdušeno občinstvo pa si je izprosil še dodatke.

Prihodnji abonmajski koncert bo 12. novembra, ko bo nastopil orkester Glasbene matice.

Stavka na strokovni šoli

Dijaki slovenske strokovne šole v Trstu so 26. oktobra skupaj z italijansko šolo »Galvani« uprizorili stavko z namenom, da bi opozorili javnost na nevzdržno stanje, v katerem se nahajajo njihova šola.

Slovensko strokovno šolo obiskuje 44 dijakov: fante usposablja za specializirane mehanike, dekleta pa za šivilje. Tečaj traja za vse tri leta. Šola razpolaga samo s štirimi učilnicami, manjka risalnice; fantje so prisiljeni, da uporabljajo delavnico na šoli »Galvani«, dvajset deklet pa ima samo štiri šivalne stroje.

Ljudje

Mira Sardoč, igralka Stalnega gledališča v Trstu je prejela Borštnikovo nagrado za vlogo Ranjevske v igri »Češnjev vrt«; s to igro se je SSG udeležilo Borštnikovega srečanja gledališč v Mariboru.

Boršt

V soboto 20. oktobra smo spremili k večnemu počitku Jožefo Cač roj. Hrvat iz Jezera. Pri oskrbovanju živine je nesrečno padla ter se močno udarila v glavo, da se je takoj onesvestila. Po večdnevem nihanju med življenjem in smrtjo je umrla, ne da bi se bila še zavedala.

Bila je to žena v pravem pomenu besede, tiha, miroljubna, pridna in skrbna. Naj po trudapolnem dnevu življenja mirno v Bogu spi.

A. H. S.

(11)

Poromali smo v Sveto deželo

V BETLEHEMU IN HEBRONU

Predzadnji dan našega bivanja v Jeruzalemu, četrtek 23. avgusta, je bil za nas jeruzalemske romarje božič sredi poletja. Ta dan smo namreč obiskali Betlehem. Iz Jeruzalema smo se z avtobusom peljali po asfaltirani cesti proti Betlehemu, ki je od Jeruzalema oddaljen kakih 10 km proti jugu. Z avtobusom se pride kmalu, toda peš, kot sta šla Marija in Jožef, je pot le dolga.

Betlehem pomeni »Hiša kruha« ter je mesto Davidovo in Kristusovo. Oba sta se namreč rodila v Betlehemu, ki je eno najstarejših judovskih mest, znano iz zgodovine sv. pisma že pred letom tisoč pred Kristusom. Današnji Betlehem je čedno mesto na hribu s številnimi novimi zgradbami zunaj mestnega središča. Nad mestom posebno izstopa novi salezijanski

Obmejni promet

Zaradi uradnega sporočila svetovne zdravstvene organizacije, da je epidemija kolere v južni Italiji dokončno premagana, so jugoslovanske oblasti v ponedeljek 29. oktobra preklecale vse omejitve, ki so ovirale obmejne prehode jugoslovanskih državljanov. Tako se je končalo nenormalno stanje, ki je trajalo polna dva meseca in je povzročilo dosti škode tržaškim trgovcem. Po podatkih mejne policije je septembra lani prešlo mejo s potnimi listi nad 930.000 jugoslovanskih državljanov, v istem obdobju letos pa komaj 112.000.

DOM JAKOBA UKMARJA V SKEDNJU vabi v nedeljo 11. novembra ob 16.30 na

SPOMINSKO SVEČANOST

v spomin padlih v drugi svetovni vojni Spored bo obsegal pozdravno besedo predsednika Doma, govor člana odbora za postavitev spomenika, recitacijo Leli Nakrstove, članice SSG ter nastop sovojenjskega noneta. Ob tej priložnosti bodo na razstavi risbe šolarjev iz Skednja, Sv. Ane in Kolonkovca.

„Pastirček“ št. 2

Druga številka letošnjega »Pastirčka« je izšla prav za Vse svete, ko se spominjamo tudi naših rajnih. Nekaj je zato napisanega tudi o njih. Posebej je omenjena Jožica Peric, profesorica v Gorici, ki je tako mlada umrla in je bila zvesta sodelavka »Pastirčka«.

Pesmi so prispevali Zora Saksida (Novembrska, Izštevanka, Miška neubogljivka), Tomek (Otrokov grob) in D. K. (Sveto leto). V notah je objavljena pesem Utve »Jesenska«, ki jo je uglasbil Zorko Harej.

Aleš in Ivo še naprej obiskujeta naše župnije. To pot sta se ustavila v Trebčah in se razgovarjala s tamkajšnjimi otroki. Kar 27 jih je prišlo na razgovor.

V skavtskem kotičku najdemo dva stavka »Skavti in petje« ter »Prava skavtinja zna... čarati«. Dva prispevka v zvezi s športom je poslal Branko. Glasita se »Lok« in »Šport za šport, ne pa za kaj drugega!«.

V tej številki se začne tudi vrsta sestavkov o škofu Antonu Martinu Slomšku. Vsi se lahko od njega mnogo naučimo. Prav tako se bo nadaljeval spis pokojne Darine Konec »Mladost med gorami«.

V svetem letu moramo postati vsi bolj-ši. Tudi za dobra dela se moramo truditi. K temu spodbujata članka »Kdo bi rad postal dober?« (J. P.) in »Škatla iz lepenke« (Branko). Tuhi poročilo o nagrajenih otrocih, ki so bili spoznani za najboljše, vabi k dobroti in službi bližnjemu.

V prijetnega kramljava in opisovalca se razvija Bogdan Bricelj z Jesenic. Poslal je dva spisa: »V znoju in dežju od hiše do hiše« ter »Srečanje z zamejskimi planinci na Ojstrniku«. Tudi Zdravko Skupek iz Zgonika se je postavil z natančnim poročilom o praznovanju farnega patrona. Kako se narava pripravlja na zimski počitek, so lepo popisali trije otroci iz Dola v svojih pismih.

—Jk

Ameriški konzul se posavlja

Prejšnji teden je priredil ameriški konzul v Trstu Th. Russel poslovilni sprejem ob svoji premestitvi na novo službeno mesto v Rimu. Sprejema so se udeležili zastopniki političnega in javnega življenja dežele ter konzularnega zbora. Prisoten je bil tudi novi konzul ZDA v Trstu R. Rackmales. Sprejema so se med drugimi udeležili predstavniki slovenskega političnega življenja iz Trsta in Gorice.

Prof. Alojz Rebula spet v deželni kulturni komisiji

Deželni svet je pred dnevi ponovno potrdil v deželno kulturno komisijo med drugimi tudi prof. Alojza Rebulu. Prof. Rebula, ki je zastopal Slovensko skupnost tudi v prejšnjem sestavu deželne kulturne komisije, je s svojo široko razgledanostjo nedvomno bil eden najvplivnejših članov te deželne komisije. S prof. Renierjem, ki pa je v deželni komisiji za katalogizacijo umetniških dobrin v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji, dajeta velik prispevek razvoju slovenske kulture v teh važnih komisijah.

Obisk pri tržaškem vladnem komisarju

Vladni komisar Di Lorenzo je 30. oktobra sprejel na vljudnostnem obisku predsednika in tajnika Slovenske skupnosti. Dr. Harej in dr. Stoka sta visokega predstavnika seznanila z bistvenimi vprašanji slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji. Predstavnika Slovenske skupnosti sta vladnemu komisarju obrazložila tudi delo in nalogo slovenske politične organizacije in mu izročila kopijo zakonskega osnutka, ki sta ga Slovenska skupnost in SDZ iz Gorice poslali v proučitev parlamentu v zvezi z globalno zaščito Slovencev v Italiji.

V spomin pok. mame dr. L. Škerla daruje Felicita Vodopivec, Trst, 10.000 lir za Zavod sv. Družine.

Za svetoivanski Marijin dom v Trstu: v spomin pok. Frančiške Ferluga in pok. Albine Blokari S. S. 5.000; namesto cvetja na grob tete Slave Rutar nečakinja Hilda 10.000; za slovenske misijone zbirka v provinc. hiši šolskih sester v Trstu 52.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: M. M., Trst, 15.000; Rudolf Jugović v spomin žene Ottilije 1.000; Leopolda Vremec 2.000; Frančiška Brišček 5.000; Furlan Elvira v spomin pok. Olimpije Kuret 5.000; dr. Alojz Antonac 2.000; Bernard Sosič 3.340; N. N., Trst, v spomin na Antonijo Škerl 5.000; Pahor Jakomina v spomin pok. msgr. Cinka in g. Vidmarja 2.000 ter pok. Tončke Vaclik 1.000; razni 21.800 lir.

OB 50-LETNEM JUBILEJU GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

Odkod ime »Mohorjeva družba«? Zakaj je družbeni ustanovitelj Anton Martin Slomšek dal svoji knjižni ustanovi ime »Družba sv. Mohorja«? Ali je prva zamisel o »društvu za izdajanje in širjenje dobrih ljudskih bukev v slovenskem jeziku« zares vzklija v Gorici? Morda v razgovoru med Slomškom in goriškim narodnim buditeljem Valentinom Staničem? Mar se je ime »Družba sv. Mohorja« porodilo Slomšku, ko sta skupno s Staničem klečala ob nekdanjem grobu sv. Mohorja v oglejski baziliki? Ali ko sta se z vrha oglejskega stolpa ozirala preko Furlanije na Kras in Brda in Julijske Alpe ter mislila na slovensko ljudstvo, živeče na Primorskem, na Kranjskem, Koroskem in Štajerskem?

Ex Aquileia lux! Iz Ogleja luč! Samo luč krščanske vere ali tudi genialne zamisli Mohorjeve družbe, ki je »Slovence naučila pisati in brati«?

Bodo letošnje jubilejne mohorjevske odgovorile na ta vprašanja, ki zanimajo ne samo pečico zgodovinarjev in kulturnikov, temveč vse primorske Slovence, tako tesno navezane na Oglej, in prvenstveno še goriške Slovence, ki v svoji stolni cerkvi v Gorici hranijo telesne ostanke sv. Mohorja?

R. K.

Interpelacija dr. Draga Štoke

Dne 26. oktobra je slovenski deželni svetovalec dr. Drago Stoka naslovil na predsednika sveta dežele Furlaniji-Juljske Benečije interpelacijo sledeče vsebine:

Predstavniki vlade in sveta dežele Dolina Aosta, združenja časnikarjev in RAI-TV so se srečali včeraj (25. oktobra) v Aosti, da bi pripravili na predlog krajevnih ustanov radijsko-televizijsko oddajo deželnega značaja. Pri tem naj bi se uvedle v Dolini Aosta tudi oddaje v francoskem jeziku ter ustanovil proizvodni radijsko-televizijski center. V zvezi s tem naj bi prišlo v Rimu do srečanja med zastopniki RAI-TV, deželno upravo, deželno vlado in sindikati.

Predpostavljam, da je predsedniku deželne vlade Furlaniji-Juljske Benečije znana ta pobuda in da jo smatra za pozitivno. Zato vprašujem, če ne bi izvedla take pobude tudi naša deželna uprava. Obenem želim vedeti, kaj je podvzela deželna vlada pri državni vladi, da bi prišlo do radio-televizijskih slovenskih oddaj deželnega značaja tudi v naši deželi v skladu s čl. 3 našega posebnega deželnega statuta in v soglasju z zadevnimi zahtevami, ki sem jih že ponovno iznesel, zadnjič 15. septembra letos.

Zasedanje mešane komisije za izvajanje videmskega sporazuma

Italijansko-jugoslovanska mešana komisija za izvajanje videmskega sporazuma, ki se je to pot sestala v mestu Umag v Istri, je večji del svojega zasedanja posvetila pripravi bližnjega sestanka, ki ga bodo strokovnjaki obeh strani imeli v bližnjem času. Na njem bodo pripravili osnutek novega sporazuma.

Novi sporazum bo upošteval zahteve, ki so se pojavile v zadnjih letih in ki zadevajo področja, ki izrecno niso bila omejena v sedanjem sporazumu. Gre predvsem za gospodarsko sodelovanje in za vprašanje potnikov-delavcev. Preden bo o osnutku razpravljala pristojna vladna komisija, bodo besedilo preštudirali izvedenci obeh držav.

Ob koncu zasedanja mešane komisije v Umagu je bilo izdano skupno poročilo, ki z zadovoljstvom ugotavlja povečanje števila prehodov: od 1. julija 1972 do 30. junija 1973 je osebni promet preko mejnih prelazov narasel na približno 42 milijonov. Upoštevač interese prebivalstva na obeh straneh meje — pravi poročilo — je mešana komisija razpravljala o nekaterih problemih, ki zadevajo mejne prehode, carinske in valutne olajšave ter druga vprašanja. Komisija je sklenila med drugim okrepiti cestne in pomorske zveze.

★

Kulturno združenje »Most« vabi na mednarodno študijsko srečanje o »Vodenju naravnih parkov«, ki bo to soboto 10. novembra v dvorani Avtonomne letoviščaške ustanove devinsko-nabrežinske obale v Sesljanu. Srečanje se bo pričelo ob 9.30 z naslednjimi poročili: prof. L. Poldini, Trst, »Naravoslovna izhodišča za pravilno vodenje naravnih parkov«; dr. S. Peterlin, Ljubljana, »Vodenje naravnih parkov; izkušnje s Triglavskim naravnim parkom«; dipl. inž. G. Haubenberger, Dunaj, »Problemi načrtovanja in vodenja naravnih parkov«; dr. V. Vremec, Trst, »Naravni parki kot naravna okolja z mnogovrstnimi funkcijami«; prof. A. Lokar, Trst, »Ekonomska plat in vprašanja naravnih parkov«; prof. S. Bartole, Trst, »Problemi izvajanja državnega zakona za zaščito Tržaškega Krasa«; prof. D. Serrani, Rim, »Vodenje naravnih parkov in zakonodaja«. Ob 13.30 delovno kosilo za predavatelje in povabljenе goste, ki ga nudi devinsko-nabrežinska občinska uprava; ob 16. uri nadaljevanje zasedanja: sporočila, posegi, razprave, sklepno poročilo; ob 19.30 zaključek srečanja.

★

LJUBLJANSKA TV

Spored od 11. do 17. novembra 1973

Nedelja: 8.45 Skrivnosti morja. 9.35 Ptujski festival. 11.00 Otroška matineja. 15.55 Košarka Radnički: Partizan. 18.10 Pot brez konca - ameriški film.

Ponedeljek: 17.50 Ciribu. 18.30 Enciklopedija živali. 20.40 »Dolge blodnje«, slovaška drama. 21.35 Kulturne diagonale.

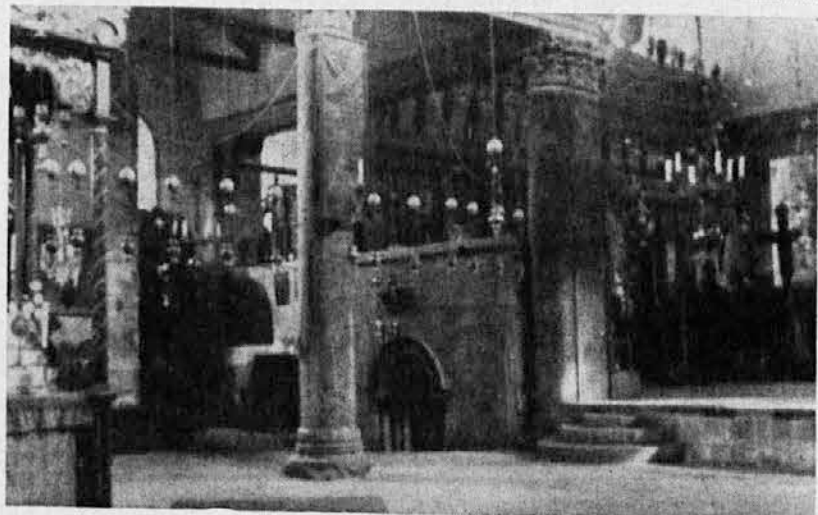
Torek: 17.45 Leteči vrtnar. 19.00 Nova matematika. 19.20 Kasbe in Medine. 20.35 Diagonale. 21.25 Sam med volkovi.

Sreda: 17.50 Otroci naše šole. 18.30 Na sedmi stezi. 20.35 »Leta zorenja«, poljski film. 22.00 Nogomet Škotska: ZRN.

Četrtek: 17.45 Matiček se ženi. 18.25 Shane - film. 20.40 Romunija. 21.30 »Nevarna srečanja«.

Petek: 17.30 Pisani svet. 18.30 Rekreacija. 18.40 Pet minut za boljši jezik. 18.55 Kratek film. 20.35 »Obremenilna priča«, film. 22.30 Umetnost in človek.

Sobota: 16.40 Daktari. 17.30 Nogomet Dinamo: Partizan. 21.40 »Colditz«, film. 22.55 Hokej Olimpija: Jesenice.

Vhod k votlini, v kateri se je rodil naš Odrašenik

obloženo z marmorjem in tako tesen prostor je še tesnejši zaradi dveh oltarjev, ki sta v njem. O kaki votlini ni znamenja.

Tudi tukaj je stara neurejena krščanska pobožnost popolnoma spremenila podobo nekdanje votline. Vendar zvezda pod enim izmed oltarjev in latinski napis opominja:

Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est. Tukaj je Marija Devica rodila Jezusa Kristusa. Zato romar rad poklekne in poljubi ta sveti kraj, kamor na božični večer položi ljubečega Jezusčka, ki ga je videti na razglednicah.

(Se nadaljuje)

Letošnji Vsi sveti na goriškem pokopališču

Vsi sveti so tudi letos privabili na goriško pokopališče veliko ljudi. Vreme je bilo naklonjeno, čeprav vetrovno in mrzlo. Spomnili smo se naših dragih rajnih, zanje molili, jim prinesli cvetja in prižgali lučke. Prosvetno društvo »Mirko Filej« ka-
Eor tudi zbora »Ljube Bratuž« in »Mirko Filej« so se tudi letos spomnili naših zaslužnih mož, pevovodij Ljube Bratuža in Mirka Fileja, profesorjev Milana Bekarja in Frana Erjavca ter politika dr. Lavriča in na njihove grobove položili vence in rože. Duhovni asistent Dr. Kazimir Humar pa je ob lepih liturgičnih molitvah blagoslovil grobove. Škoda, da so drugače tolažilne molitve na grobovih sedaj po odloku škofije odpravljene.

Od groba Ljube Bratuža smo se napotili h grobu Mirka Fileja. Tu smo onemeli od začudenja. Brat pokojnega profesorja, ali bolje njegova družina mu je po desetih letih postavila spomenik, kar je bila seveda moralna dolžnost njegovih svojcev.

Za nas vse, ki smo prof. Mirka Fileja poznali morda bolje kot brat in njegova družina, ga cenili in ljubili, je italijanski napis na nagrobniku kot žalitev. Ustavljali so se ob grobu naših ljudi in marsikatera trpka je padla na račun naših društev, češ, kako je mogoče, da smo kaj takega dopustili.

Vsem povemo, da smo takoj po smrti prof. Fileja začeli zbirati prispevke za nje-

ZVEZA SLOVENSKE KATOL. PROSVETE V GORICI

priređi letošnjo

CECILIJANKO

v soboto 17. novembra ob 21. uri

in

v nedeljo 18. novembra ob 16. uri

Kakor prejšnja leta bo tudi letos na tej pomembni reviji pevskih zborov nastopilo večje število zborov iz zamejstva in en zbor iz Slovenije.

gov nagrobnik. Njegovi sorodniki pa so nas ustavili z izgovorom, da bodo spomenik sami postavili. Sedaj stoji spomenik z italijanskim napisom na grobu moža, ki je vse svoje življenje, vse svoje moči do zadnje kapljice krvi posvetil slovenski besedi in slovenski pesmi.

Mnogo ljubše bi nam bilo, če bi lahko še vedno romali na grob našega dragega pevovodje, pokritega z zemljo in ne s črno marmornato ploščo, okrašenega le z malim kamnitim križem brez napisa in ne z veliko ploščo z napisom, ki nam je tuj in je kakor izzivanje. Spoštujemo italijanski narod, s katerim družno in lojalno živimo v isti skupnosti, zato bi se prav tako zgrajali, ko bi npr. na nagrobniku glasbenika Seghizija nenadoma zagledali slovenski napis.

Skupaj s prof. Mirkom Filejem leži v grobu tudi njegova mama Terezija, ki ni znala besede italijanščine, pa je kljub temu deležna »časti«, da spi svoj večni sen pod napisom v tujem jeziku. Želja vseh Slovencev, ki globoko cenijo prof. Fileja in njegovo mamo je, da se ta napis odstrani in nadomesti s slovenskim.

Bivša pevka zbora »Ljube Bratuž«

Razpis abonmajev za gledališko sezono v Gorici

Stalno slovensko gledališče v Trstu v sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo, Zvezo slovenske katoliške prosvete v Gorici ter z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve (EMAC) v Gorici razpisuje abonmaje za gledališko sezono 1973-74 v Gorici.

Repertoar prireditev v abonmaju: 1. A. P. Čehov: »Češnjev vrt«; 2. Bevk-Grabnar: »Kaplan Martin Cedermac«; 3. Eduardo de Filippo: »Božič pri Cupiellovih«; 4. Henrik Ibsen: »Strahovi«; 5. Georges Feydeau: »Hotel svobodnih izmenjav«; 6. Gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice; 7. Gostovanje Celjskega ljudskega gledališča.

Izven abonmaja: Ljudski oder: Jaka Štokar: »Mutasti muzikant«; Mali oder: Miguel Asturias: »Torotumbo«; poleg tega še otroška predstava.

Vpisovanje abonmentov v Gorici je na sedežu Slovenske prosvetne zveze (pri Jožici Smeti), ul. Malta 2, tel. 2495.

Vrste abonmajev: Red A (mesto in okolič) ter Red A - mladinski.

Cene posameznih vstopnic: odrasli 1.000 lir; mladina 400 lir; cene abonmajev za sedem predstav: red A 5.000 lir. Za obiskovalce iz okolice je v gornji ceni vključen tudi prevoz z avtobusom.

SSG tudi letos razpisuje družinski abonma, ki omogoča družinam skupni obisk z osnovnim abonmajem, h kateremu vsak nadaljnji član doplača po 2.000 lir. Mladinski abonma velja za vse sedeže in stane prav tako 2.000 lir. Po isti je abonma tudi za invalide. Abonmaji so plačljivi v dveh obrokih, od tega prvi ob vpisu, drugi do 1. februarja 1974. Za vse druge predstave, tudi v Trstu, nudi SSG svojim abonmentom 50-odstotni popust!

Zahvalna nedelja in misijon v Števerjanu

V času okrog sv. Martina se po naših župnijah obhaja zahvalna nedelja. Letos je bila dobra letina zlasti za grozdje, ki je glavni dohodek za števerjansko občino. Prav je, da se za obilni pridelek Bogu zahvalimo kot to zahteva krščanska dolžnost.

Zato bo v nedeljo 11. novembra, ki letos sovpada z godom sv. Martina, v števerjanski cerkvi po prvi in drugi sv. maši javno čestitke Najsvetejšega. Razne skupine zaselkov se bodo poklonile evharističnemu Bogu, saj pomeni Evharistija zahvaljevanje. Od 2. do 3. ure popoldne bo skupna ura čestitke. K tej uri je zlasti vabljeni mladina.

Ob 15. uri bo imel cerkveni govor msgr. dr. Rudi Klinec. Blagoslovu bo sledil običajni offer za potrebe župnijske cerkve, nakar bo blagoslov kmetijskih strojev in raznih motornih vozil, ki se bodo zbrali pred cerkvijo.

Po cerkveni pobožnosti bo v župnijskem domu nagrajevanje zmagovalcev 5. športnega tedna, združen s koncertom »Planinskega instrumentalnega kvinteta« iz Radomelj v Sloveniji.

V tednu od 17. do 25. novembra pa bo v števerjanu sv. misijon, ki je bil zadnjič v fari leta 1928. Vodila ga bosta dva salezijanska duhovnika. Govori bodo tudi v cerkvi na Jazbinah. Naj bi v teh dneh vsi verniki molili za uspeh sv. misijona, saj gre brez dvoma za važen dogodek števerjanske župnije.

MLADINSKI DRAMSKI ODSEK P. D. »ŠTANDREŽ«

uprizori v nedeljo 11. novembra ob 19 uri v župnijski dvorani v ŠTANDREŽU

mladinsko glasbeno komedijo v dveh delih

Plešoč osliček

(Eric Fos)

Nastopi tudi štandreški mladinski zbor pod vodstvom Elvire Chiabai

Pevovodkinji Marinki

Poročila si se in zapuščal našo vas. Tih in skromna a nadvse požrtvovalna si vedno skrbela, da je bilo v naši cerkvi lepo. Mi se ti iskreno zahvaljujemo. Najvišji pa, kateremu si poklonila vse nedelje svojih mladih let in za katerega si zvesto opravljala trdo, mučno in nevhvalno delo, ki ne pozna aplavza, naj ti stotero poplača. Sreča in Njegov blagoslov naj te vedno spremljata na tvoji novi življenjski poti.

Vaščani

Za obnovev cerkvice na Ferlugah: Irena Tonelli 1.000; Tudor 1.000 lir.

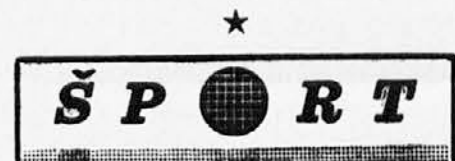
Za Makedonijo: Giorgi 1.000; Markon 2.000; Zupin 1.000; Malič 500; Oberti 1.000; Stopar 1.000; N. N. iz Rupe 7.500; S. M., Videm, 5.000 lir.

Za slovenske misijonarje: namesto cvetja na grob Anici Jakopič Marijine sestre 20.000; Ivan Perat 10.000 lir.

ZA KMETOVALCE

Prijava letošnjega pridelka vina

Obveščamo vinogradnike, da je treba prijaviti občinskemu davčnemu uradu letošnji pridelek vina. Prijave je treba izpolniti na posebnih obrazcih najpozneje do 29. novembra letos. Kdor tega ne bo storil, ne bo mogel prodajati vina odjemalcem ali točiti v osmici. Za ureditev teh formalnosti se lahko obrnete na Zvezo neposrednih obdelovalcev v Trstu, ul. Roma 20 ali v Gorici, ul. Boccaccio 33 v uradnih urah.

12. Memorial »Mirko Filej«

Lahkoatletске tekme so se vršile pretekli teden na Solskem stadionu na Rojcah v Gorici. Udeležba je bila še kar zadovoljiva, nekateri rezultati zelo dobri. Rezultati (samo slovenski tekmovalci):

KATEGORIJA »DECKI«

Troboj (80 m, višina, krogla): 1. Cotič Marko 382 točk (1'11 - 140 cm - 9,94 m); 2. Lavrenčič Rado, 378 točk (1'11 - 150 cm - 8,79 m); 3. Sanfilippo Hubert, 324 točk (1'16 - 120 cm - 12,55 m).

80 m: 1. Cotič Marko 11"; 2. Lavrenčič Rado 11"; 3. Soban Dominik 12"8.

2000 m: 1. Devetak Albert 7'02"8; 2. Vogrič Klavdij 7'36"6; 3. Frandolič Anton 8'59"4.

Višina: 1. Klanjšček Peter 135 cm.

Dalžina: 1. Devetak Tomaž 4,44 m; 2. Stacul Jože 3,93 m; 3. Doktorič Aleš 3,71 m.

Krogla: 1. Sanfilippo Hubert 13,16 m; 2. Cotič Stefan 8,56 m.

Svedska štafeta (400x300x200x100): 1. Olympia A (Devetak A., Bagon, Cotič M., Devetak T.) 2'37".

KATEGORIJA »DEKLICE«

Troboj (60 m - višina - krogla): 1. Perše Silvana, 410 točk (9"8 - 115 cm - 7,35 m). 60 m: 1. Perše Silvana 9"4.

Višina: 1. Perše Silvana 125 cm; 2. Bertolini Klara 123 cm; Devetak Cirila 118 cm.

KATEGORIJA »CLANI«

100 m: 1. Komel Igor 13"; 2. Klanjšček Damijan 13"4; 3. Ferfolja Gabrijel 13"7.

Krogla: 1. Antonič Vilko 10,55; 2. Kraner Marko 10,28; 3. Spacapan Mirko 10,10.

Disk: 1. Antonič Vilko 33 m; 2. Jarc Aldo 18,45 m; 3. Kraner Marko 18 m.

Zori Dovgan v slovo!

Odšla si, ni te več. Nenažno in neslišno — brez besedice »zbogom«.

Bila si dobra, znala si tolažiti in svetovali in ko so bili temnosivi oblaki nad menoj, si jih znala pregnati s svojim smehljajem. Bila si mi sošolka, a še bolj prijateljica. Hvala ti!

Za tvoja skrita dobra dela, pa naj ti bo ljubi Bog plačnik. Tvoji žalostni družinici in sestrama pa pošlji z onstranstva svoj tolažilni smehljaj!

Zbogom, draga Zora, zbogom.

V. V.

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15. Dejava in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Šport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 11. do 17. novembra 1973

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »Petnajstletni kapitan«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 16.00 Šport in glasba. 17.00 »Tast po sili«. Veseloigra. 18.45 Nedeljski koncert. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Glas in orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Za veselo razpoloženje. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Slov. znanstveniki na univerzi. »Marco Pozzetto«. 19.20 Za najmlajše. 20.35 G. Bizet: »Iskavci biserov«, opera.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncert. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 20.50 Za vašo knjižno polico.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Umetniki in občinstvo. 19.10 Božanska komedija. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Zadnji pogovor«. Drama. 21.35 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Sodobni julijski skladatelji. 19.10 Liki iz naše preteklosti: »Franc Stiplošek«. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 18.45 Glasbeni utrinki. 19.10 Družinski obzorik. 19.25 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Vane in Pepa«. Radijska igra. 21.10 Orkester in zbori. 21.30 Vaše popevke.

Za števerjansko cerkev: ob poroki hčere Marije daruje Albin Škorjanc 10.000 lir.

ZAHVALA

Bog povrni vsem, ki so v dolgi bolezni pomagali in z nami sočustvovali ob težki uri ločitve naše drage tete

Ane Valentinčič

Se posebej se zahvaljujemo stolniškemu vikarju dr. K. Humarju, ki jo je v bolezni tolažil, prinašal sv. obhajilo ter opravil pogrebno mašo in molitve ob grobu, monsignorjema Rutarju in Kosu, zdravniku dr. Rutarju, zdravnikom in bolniškemu osebju civilne bolnišnice, duhovnikom, ki so se udeležili pogreba, darovalcem cvetja, družbenicam in vsem dobrim osebam, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti.

Gorica, Sempeter, 5. novembra 1973

Nečakinja Angela in sorodniki

ZAHVALA

Po mučni in dolgi bolezni nas je 2. novembra zapustila naša ljuba mama

Slava Logar roj. Rutar

Iskrena zahvala vsem, ki so ji na kateri koli način pomagali in jo tolažili v njeni hudi bolezni. Posebna zahvala msgr. F. Močniku, župniku s Placute in vsem, ki so jo spremlili na njeni zadnji poti.

Graz, Tolmin, Trst, Gorica, 3. novembra 1973

Hči Slavica z družino in ostali sorodniki

ZAHVALA

Globoko ganjeni nad tolikimi izrazi sočutja ob bridki izgubi naše ljubljene

Zore Dovgan por. Tallandini

se iskreno zahvaljujemo vsem: slovenskim duhovnikom, ki so nas tolažili in se udeležili pogreba, župniku od Srca Jezusovega za pogrebno mašo in molitve ob grobu, sorodnikom, prijateljem in znanecem, posebno tistim, ki so prišli od daleč, da se poslovijo od drage Zore, vsem, ki so v njen spomin darovali za naše ustanove in vsem, ki so nam bili blizu ob teh težkih urah.

Družina Tallandini ter sestri Mila in Stana z možem

Gorica, Trst, 5. novembra 1973

20. oktobra je imelo Slov. katol. prosvetno društvo »F.B. Sedej« v Števerjanu svoj deseti občni zbor. Društvo kljub raznim težavam uspešno deluje in ostaja zvesto programskim smernicam, ki si jih je zastavilo